

Hr Lauri Läänemets
Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie 19.02.2025 nr 1-6/3111-1

Meie 11.03.2025 nr 1-11/23/6950

Siseministri määruste muutmise määruse
eelnõu kohta arvamuse avaldamine

Austatud minister

Täname Teid võimaluse eest anda arvamus siseministri määruste muutmise määruse eelnõu seoses välismaalaste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega (rändemenetluste tõhustamine) kohta.

Töötukassal on eelnõuga seoses järgmised ettepanekud:

1. Eelnõu §-s 2 muudetakse elamislubade ja töölubade registri põhimäärust ning edaspidi nimetatakse elamislubade ja elamisõiguste andmekoguks (edaspidi andmekogu). Töötukassa hinnangul vajaks andmekogu põhimääruses andmeandjana nimetamist ka tööandja ja kajastamist tööandja poolt seoses töötukassalt töökoha välismaalasega täitmiseks loa (edaspidi töötukassa luba) taotlemisega esitatavad andmed. Samuti oleks vajalik seoses töötukassa loa andmete edastamisega andmekogusse märkida andmed, mida on õigus saada töötukassa andmekogust.

2. Eelnõu §-s 7 muudetakse tähtajalise elamisloa ja selle pikendamise ning pikaajalise elaniku elamisloa ja selle taastamise taotlemise korra ning legaalse sissetuleku määrade määrust (edaspidi määrus), milles on reguleeritud ka töötukassa loa taotlemine ja andmine.

2.1. Eelnõu § 7 punktis 14 muudetakse määruse § 14 lõiget 2, millest jäetakse välja sõnad „ning Eesti Töötukassa loa töökoha täitmiseks välismaalasega“. Seega pärast muudatuse tegemist jääb lõike 2 sõnastuseks „Tööandja, kes soovib välismaalast tööle võtta, esitab Politsei- ja Piirivalveametile kirjaliku kutse välismaalase tööle võtmise kohta tähtajalise elamisloa töötamiseks saamiseks“. Sätte sõnastust tuleks täpsustada, kuna jääb selgusetuks, mille kohta kutse esitatakse, kas välismaalase töölevõtmiseks või elamisloa töötamiseks saamiseks.

2.2. Eelnõu § 7 p 25 kohaselt täiendatakse määruse § 15 lõike 1 sissejuhatavat lauseosa pärast sõna „Töötukassale“ sõnadega „Politsei- ja Piirivalveameti elektroonilise kanali kaudu“. Seletuskirja kohaselt muudatuse tulemusena esitab tööandja edaspidi töötukassa loa taotluse töötukassale Politsei- ja Piirivalveameti elektroonilise kanali kaudu. Paraku on määruse § 15 lõikesse 1 jäänud sõna „kirjaliku“, mis ei ole enam asjakohane. Palume eelnõu sõnastust muuta selliselt, et tööandja ei peaks kirjalikku avaldust esitama.

Näiteks võib sõnastada eelnõu § 7 p 25 järgmiselt:

„25) paragrahvi 15 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas asendatakse sõna „kirjaliku“ sõnadega „Politsei- ja Piirivalveameti elektroonilise kanali kaudu“;

3. Töötukassale jääb eelnõust ebaselgeks, kuidas töötukassa loa taotluse esitamine ja menetlemine toimuks. Eelnõu ja seletuskirja sõnastusest jääb mulje, et rakendatakse senist protsessi ja vaid avalduse esitamise koht muutub. Varasemalt on töötukassaga arutatud lahendust, mille kohaselt esitab tööandja edaspidi oma taotluse ja dokumendid Politsei- ja piirivalveametile, kes vastavalt andmetele teeb konsultatsioonimenetluses infosüsteemis päringu töötukassale, et saada kinnitust, kas töökoha täitmine välismaalasega on põhjendatud. Kui jätkub senine protsess, mille käigus tööandja taotlus saadetakse töötukassale ja töötukassa annab haldusakti ja edastab selle, siis jääb ebaselgeks, mis on selle arenduse mõte. Töötukassa kui haldusorgani vaatest ei muutu protsess muudatuse tulemusena lihtsamaks ega sujuvamaks.

Kui siiski on kavas tulevikus minna üle varem arutatud konsultatsioonimenetlusele, siis tuleks määruses töötukassa loaga seotud sätted teisiti sõnastada. Sooviksime selles osas selgitust ja võimalusel kohtumist.

4. Lisaks juhime tähelepanu, et välismaalaste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega (rändemenetluste tõhustamine) (eelnõu 548 SE) seoses vajaks muutmist ka Majandus- ja infotehnoloogiainistri 22.12.2023 määrus nr 69 töötukassa andmekogu põhimäärus. Nimelt tuleks töötukassa andmekogu põhimääruse §-s 22 täpsustada andmekogusse kantavate andmete koosseisu ja §-i 40 lisada andmete saamine elamislubade ja elamisõiguste andmekogust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Meelis Paavel
juhatuse esimees

Katrin Liivamets, Katrin.Liivamets@tootukassa.ee
Ira Songisepp, ira.songisepp@tootukassa.ee